

Stanovisko Výboru regionů – Vývoj společné strategie pro klíčové technologie v EU

(2010/C 232/09)

VÝBOR REGIONŮ

- vítá iniciativu Evropské komise v souvislosti s přípravou sdělení „Příprava na budoucnost: vývoj společné strategie pro klíčové technologie v EU“ (sdělení o klíčových technologiích);
- poukazuje na klíčovou úlohu místních a regionálních orgánů při prosazování informovaného dialogu s širokou veřejností a při zabývání se obavami veřejnosti co nejbližší občanům;
- vyzývá k přezkumu rámcového programu EU pro výzkum a technologický rozvoj a jeho většímu přizpůsobení potřebám malých a středních podniků, aby se usnadnila jejich účast na evropských společných projektech a zajistil se lepší potenciál pro rozvoj klíčových technologií na regionální úrovni;
- vyzývá města a regiony, aby podporovaly přenos znalostí a inovací z vědecké základny do průmyslu, zlepšovaly poskytování rizikového kapitálu (i pro přeshraniční spolupráci);
- znovu potvrzuje význam synergií mezi RP, strukturálními fondy a vnitrostátními politikami s ohledem na širší cíle EU v oblasti konkurenceschopnosti a soudržnosti;
- uznává význam přezkumu rámce státní podpory, pokud jde o inovace, a žádá Komisi, aby ho informovala o příslušných vývojových trendech;
- souhlasí s návrhem Komise zřídit skupinu odborníků na vysoké úrovni, jejímž úkolem by bylo vyvinout společnou dlouhodobou strategii pro klíčové technologie, a žádá Komisi, aby ho od počátku informovala o vývoji v souvislosti s touto skupinou;
- upozorňuje, že evropské výzkumné infrastruktury jsou umístěny převážně v západní Evropě a že by v tomto ohledu mělo být podporováno lepší zeměpisné rozložení;
- zastává mínění, že navrhované činnosti, tak jak jsou nyní popsány ve sdělení o klíčových technologiích, nezadávají žádný důvod k námitkám ohledně jejich souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality.

Zpravodajka:	paní Veronica Diaconu (RO/ELS), starostka Gorgoty
Odkazy:	sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Příprava na budoucnost: vývoj společné strategie pro klíčové technologie v EU
	KOM(2009) 512 v konečném znění
	se zmínkou o sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru – Nanovědy a nanotechnologie: Akční plán pro Evropu 2005–2009. Druhá zpráva o provádění 2007–2009
	KOM(2009) 607 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ,

1. vítá iniciativu Evropské komise v souvislosti s přípravou sdělení „Příprava na budoucnost: vývoj společné strategie pro klíčové technologie v EU“ (sdělení o klíčových technologiích);

2. konstatuje, že tyto technologie vykazují potenciál stát se cenovými prostředky pro občany, podniky a orgány veřejné správy a mohly by přispět ke zlepšení výrobků a kvality veřejných služeb;

3. vítá doplňkové odkazy a zprávy, například sdělení Nanovědy a nanotechnologie: Akční plán pro Evropu 2005–2009, kvůli v něm obsažené podpoře budoucímu rozvoji klíčových technologií; konstatuje, že sdělení o klíčových technologiích uznává nanotechnologie jako jednu z pěti strategicky nejvýznamnějších klíčových technologií;

4. poukazuje na klíčovou úlohu místních a regionálních orgánů při prosazování informovaného dialogu s širokou veřejností a při zabývání se obavami veřejnosti co nejlépe občanům;

5. souhlasí s tím, že sdělení o klíčových technologiích navrhuje, aby se nejen EU a členské státy, ale i regiony více zaměřovaly na společné strategické programování a ukázkové projekty i na strategičtější a koordinovanější postup;

6. vítá, že se sdělení o klíčových technologiích zmiňuje o podpůrných regionálních inovačních sítích a skupinách (klastrech) jako o základu pro vytváření a udržení světové úrovně v oblasti inovací a způsobu, jak pevně svázat znalosti s daným regionem;

7. potvrzuje význam klíčových technologií pro mezinárodní konkurenceschopnost a udržitelný rozvoj EU; zdůrazňuje, že je třeba zintenzivnit výměnu zkušeností a osvědčených postupů mezi členskými státy a ostatními evropskými regiony a vyzdvihuje důležitost využívání osvědčených postupů z celého světa;

8. znovu potvrzuje význam synergií mezi RP, strukturálními fondy a vnitrostátními politikami s ohledem na širší cíle EU v oblasti konkurenceschopnosti a soudržnosti;

9. uznává význam přezkumu rámce státní podpory, pokud jde o inovace, a žádá Komisi, aby ho informovala o příslušných vývojových trendech;

10. souhlasí s návrhem Komise zřídit skupinu odborníků na vysoké úrovni, jejímž úkolem by bylo vyvinout společnou dlouhodobou strategii pro klíčové technologie, a žádá Komisi, aby ho od počátku informovala o vývoji v souvislosti s touto skupinou, včetně jejích analýz a politických doporučení;

11. souhlasí s tím, že je třeba začlenit zdravotní, bezpečnostní a environmentální hlediska do rozvoje nanotechnologií a navázat účinný dialog se všemi zúčastněnými subjekty, jak uvádí Akční plán;

12. uznává, že je důležité pečlivě přezkoumat stávající evropské právní předpisy, jak požaduje Evropský parlament, a uvést je do souladu s regionálními předpisy a normami, protože přílišná různorodost právních předpisů by mohla poškodit mezinárodní konkurenceschopnost evropských regionů a členských států;

13. zastává mínění, že navrhované činnosti, tak jak jsou nyní popsány ve sdělení o klíčových technologiích, nezadávají žádný důvod k námitkám ohledně jejich souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality;

Vliv klíčových technologií na konkurenceschopnost a inovace

14. zdůrazňuje důležitost klíčových technologií při vytváření základu praktických aplikací, jejich možnou roli v novém evropském plánu pro inovace a jejich potenciál zlepšovat kvalitu života a konkurenceschopnost v evropských regionech;

15. uznává, že kromě nutnosti věnovat trvalou pozornost konkurenceschopnosti jednotlivých odvětví je důležité vzít na vědomí, že budoucí prosperita Evropy bude stále závislejší na meziodvětvových činnostech ⁽¹⁾;

16. konstatuje, že stimulace velké rozmanitosti používání určitých znalostí v několika inovačních řetězcích by mohla vést k vytváření nových pracovních míst na všech úrovních a zabezpečit znalosti pro regiony ⁽¹⁾;

17. vyzývá k přezkumu rámcového programu EU pro výzkum a technologický rozvoj a jeho většímu přizpůsobení potřebám malých a středních podniků, aby se usnadnila jejich účast na evropských společných projektech a zajistil se lepší potenciál pro rozvoj klíčových technologií na regionální úrovni;

18. konstatuje, že Evropa je již dnes méně atraktivní pro průmyslové investice v této oblasti;

Společenská hlediska klíčových technologií

19. uznává význam povědomí veřejnosti o klíčových technologiích a porozumění jim a význam proaktivní strategie, která by svedla dohromady zúčastněné strany, aby se vyjádřily k obavám veřejnosti a otevřeně informovaly o přínosu a rizicích nových technologií, jak bylo uvedeno ve sdělení o klíčových technologiích;

20. připomíná, že je třeba dobře porozumět přínosu a rizikům nových technologií a informovat o nich, jak se již VR vyjádřil v předchozích stanoviscích ⁽²⁾, a provádět studie za účelem lepšího porozumění možným rizikům ve vztahu k očekávanému přínosu;

21. vítá v této souvislosti výraznější roli Evropské skupiny pro etiku v informované diskusi o možnostech a rizicích biotechnologií a nanotechnologií;

22. souhlasí s tím, že je důležité zabývat se společenskými očekáváními a obavami, jak bylo uvedeno v Akčním plánu a doprovodných dokumentech;

23. podporuje stimulaci spolupráce EU s národními a regionálními úrovněmi v etických a socio-ekonomických otázkách;

24. domnívá se, že EU by měla zřídit evropskou pracovní skupinu pro sociální inovaci, která by nebyla nezávislá na evropské průmyslové politice, ale spíše by tvořila její centrální prvek ⁽¹⁾;

25. vyzývá členské státy, aby koordinovaným způsobem a společně s regiony vypracovaly své inovační politiky, jakož i opatření a nástroje pro jejich stimulaci, aby tak výsledky politiky korespondovaly se stávajícími potřebami místní a regionální úrovně ⁽³⁾;

26. vítá, že se Komise v rámci obchodní politiky a dvoustranných dohod zamýšlí zasazovat o ukončení nepřijatelných praktik subvencování ve třetích zemích a tím i soutěže v oblasti subvencí. Pokud k tomu třetí země nejsou ochotné, měla by EU a členské státy bez ohledu na to prostřednictvím účinných opatření bránit své technologické a hospodářské zájmy, aby byla zaručena existence klíčových technologií a znalostní ekonomiky v Evropě;

Infrastruktura a soudržnost

27. požaduje větší zaměření na to, aby se zvyšovalo povědomí na regionální a místní úrovni a podněcovalo zdokonalování infrastruktury jako nezbytných prvků rozvoje a zavádění klíčových technologií;

28. upozorňuje, že evropské výzkumné infrastruktury jsou umístěny převážně v západní Evropě a že by v tomto ohledu mělo být podporováno lepší zeměpisné rozložení;

29. uznává, že je třeba vytvořit na evropské úrovni rámec, který zajistí, že výzkumné infrastruktury budou fungovat účinněji a že budou odstraněny překážky pro mezinárodní výzkum;

30. vyzývá k tomu, aby se bral zvláštní ohled na evropská seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) jakožto další právní nástroj pro vytváření výzkumných infrastruktur evropského rozměru;

31. zdůrazňuje význam místních a regionálních orgánů při podpoře programů společného výzkumu, neboť místní a regionální orgány jsou klíčovými subjekty při rozvoji regionálních strategií výzkumu a inovací; často řídí výzkumné ústavy a podporují inovační prostředí;

32. navrhuje, aby byly vytvořeny další pobídky v rámci strukturálních fondů na podporu výzkumu a inovací, včetně diferencovaných investičních dotací na podporu investic do výzkumných a inovačních projektů;

33. vyzývá města a regiony, aby podporovaly přenos znalostí a inovací z vědecké základny do průmyslu, zlepšovaly poskytování rizikového kapitálu (i pro přeshraniční spolupráci) a podporovaly uživatele uplatňující technologické vynálezy při udělování patentů i při jejich používání;

34. zdůrazňuje zvláštní úlohu politiky soudržnosti při podpoře inovačních činností v regionech;

35. konstatuje, že Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) může poskytnout finanční podporu rozvoje dovedností a modernizace vzdělávacích struktur a systémů tím, že bude financovat podnikatelské inkubátory a vědecké parky, a tak usnadňovat budování vazeb mezi malými a středními podniky a vysokými školami;

⁽¹⁾ CdR 39/2006 fin.

⁽²⁾ CdR 174/2007 fin.

⁽³⁾ CdR 283/2008 fin.

Zlepšení zapojení malých a středních podniků do partnerství veřejného a soukromého sektoru

36. znovu potvrzuje, že evropská průmyslová politika by měla věnovat jednoznačnější pozornost interakci mezi velkými podniky a malými a středními podniky, zejména pak mezi malými a středními podniky a výzkumnými středisky⁽⁴⁾; zdůrazňuje, že pro tuto interakci a zakotvení průmyslu na regionální úrovni je velmi důležitá kvalifikovaná pracovní síla;

37. připomíná zásadní roli spolupráce mezi veřejnými institucemi a soukromým sektorem, se zvláštním důrazem na zapojení vysokých škol, vyšších odborných škol a výzkumných ústavů⁽⁵⁾; konstatuje, že je důležité navázat učební plány vysokých škol na technologie, které jsou pro pracovní síly v regionu relevantní, aby se v daném regionu udržely znalosti a konkurenceschopnost;

38. vyzývá, aby došlo k významnému posunu ve využívání strukturálních fondů ze strany regionů, především ke stimulaci poptávky po výzkumu a inovacích, což by napomohlo rozvoji otevřených inovací vycházejících z uživatelských potřeb jako regionálního potenciálu⁽⁶⁾;

Rozvoj ve specifických sektorech

39. uznává, že v mnoha odvětvích již začíná docházet k občasným skvělým inovacím výrobků a marketingu, například v potravinářském a farmaceutickém odvětví (vědy o životě), v biomedikálních technologiích a také v automobilových a vysoce technicky vyspělých systémech⁽⁴⁾;

40. poukazuje na to, že biotechnologie kromě svého uplatnění ve zdravotnictví a v oblasti potravin a krmiv představuje do budoucna alternativy pro chemický průmysl⁽⁷⁾;

41. požaduje rozvoj koexistence různých zemědělských zvyklostí, a to nejen s ohledem na dobrou zemědělskou praxi, ale také na toleranci a důvěru mezi sousedícími zemědělci při výměně informací, koordinaci a spolupráci⁽⁷⁾;

42. vítá činnosti Komise směřující k bezpečnému a účinnému využívání moderní biotechnologie v rozvojových zemích stejně jako k podpoře jejich kapacit pro posouzení a řízení rizik v zájmu podpory zachování a trvalého využívání genetických zdrojů v těchto zemích⁽⁷⁾;

43. zdůrazňuje, že je třeba vypracovat odpovídající metodiku posouzení bezpečnosti nanotechnologií a před tím, než dojde k dalšímu pronikání na trh, zavést do praxe odpovídající politiku a regulační rámec;

44. zdůrazňuje, že je třeba preferovat rozvoj důkladnějšího posouzení udržitelnosti technologií a zejména se zaměřit na rané fáze jejich vývoje dlouho před tím, než se dostanou do fáze, kdy jsou téměř připraveny k uvedení na trh; konstatuje, že to by mohlo nakonec vést k vytvoření nezávislých metodických rámců pro posouzení a řízení rizik a pro studie sociálního dopadu;

45. žádá o posílení zaměření všech útvarů Komise na budoucnost, zejména v oblasti technologií, s cílem včas identifikovat nová témata. Je nutné prověřit relevanci, koherenci a účinnost právních předpisů a politik, jejich provádění i vliv na společnost a hospodářství⁽⁷⁾.

V Bruselu dne 14. dubna 2010

*první místopředseda
Výboru regionů*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽⁴⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽⁵⁾ CdR 263/2007 fin.

⁽⁶⁾ CdR 39/2006 fin.

⁽⁷⁾ CdR 174/2007 fin.